Státní rostlinolékařská správa
Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Česká Lípa 27. 5. 2013
Č. j.: SRS 029888/2013

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

Zpráva č. 9 - Oblastního odboru Louny o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 20. 5. až 26. 5. 2013

1. Počasí

Počasí v období od 20. 5. do 26. 5. bylo velmi proměnlivé, s výskytem lokálních ranních mrazíků (-5,5 °C, Jizerka v Lužických horách, 24. 5.), srážek či bouřek. Jasné až polojasné počasí ze začátku týdne vystřídalo počasí oblačné, až trvale zatažené, s vytrvalým deštěm na konci sledovaného období. Ranní teploty se pohybovaly od 2 °C do 7 °C a odpolední maxima dosahovala teplot v rozmezí od 9 °C do 17 °C. Celkové srážkové úhrny se pohybovaly nad 20 mm srážek, např. 23 mm v České Lípě, 22 mm v Děčíně, 25,2 mm v Havrani na Mostecku, 21 mm v Kvítkovicích na Turnovsku, 23,5 mm v Radešíně u Mšených lázní, 20,5 mm v Žatci.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Vlhké počasí přispívá k rozvoji houbových chorob a nízké ranní teploty negativně ovlivňují růst jarních plodin. V závislosti na průběhu počasí probíhalo přihnojování porostů, aplikace regulátorů růstu a ošetřování polních plodin proti škodlivým organismům a plevelům. V sadech probíhá ošetření proti houbovým chorobám, živočišným škůdcům a plevelům. Taktéž probíhá mulčování meziřadí. Pokračuje sklizeň pícnin, většinou na senáž. Ve chmelnicích se dokončuje zavádění révy na vodící drát, probíhá první přiorávka chmele, její průběh je však zpomalen nepříznivým průběhem počasí. Provádí se dotáčení odkloněných hlav. Při náhodném průzkumu bylo na Žatecku zjištěno poškození a špatný vývoj mladých vysázených rostlin chmele v nově založených porostech. Tento jev je přisuzován nevyrovnaným obsahům prvků v poškozených rostlinách.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 32-41 BBCH, tj. fáze 2. kolénka: 2. kolénko vzdálené min. 2 cm od 1. kolénka až pochva praporcového listu se prodlužuje)

V okrese Louny (Obora u Loun, 21. 5.) byl proveden náhodný průzkum, při kterém bylo pozorováno střední plošné **poškození listů** po aplikaci směsi pesticidu s tekutým dusíkatým hnojivem.

V okrese Litoměřice (Roudnice nad Labem, 21. 5.) byl pozorován první výskyt **pyrenoforové skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)**.

První výskyty **feosferiové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)** byly pozorovány v okresech Děčín (Stará Oleška, 22. 5. a Vilémov, 21. 5.) a Ústí nad Labem (Dubice nad Labem, 23. 5.). V okrese Děčín (Vilémov, 21. 5.) šlo zároveň o výskyt střední.

Střední výskyt **septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** byl pozorován v okrese Semily (Mašov u Turnova, 21. 5.).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51 (metání). Při méně vlhkém počasí lze považovat za prahovou hodnotu 15-40 % napadených listů, při trvajících bohatých srážkách 5-15 % napadených listů. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

První slabé výskyty dospělců **kohoutka černého (*Oulema melanopus*** byly zaznamenány v okrese Děčín (Stará Oleška, 22. 5.).

První slabé výskyty dospělců **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)** byly pozorovány v okrese Děčín (Stará Oleška, 22. 5. a Vilémov u Šluknova, 21. 5.).

První slabé výskyty vajíček **kohoutků (*Oulema* spp.)** byly pozorovány v okrese Děčín (Stará Oleška, 22. 5.). První výskyt larev byl pozorován v okrese Louny (Lipenec, 23. 5.).

V okrese Liberec (Chrastava 20. 5.) byl pozorován první výskyt min **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)**, v okrese Litoměřice (Roudnice nad Labem, 21. 5.) byl pozorován první výskyt larev tohoto škůdce.

V okrese Louny (Volenice u Počedělic, 21. 5.) bylo pozorováno škodlivé zaplevelení **svízelem přítulou (*Galium aparine*)**.

JEČMEN OZIMÝ (RF 41-61 BBCH, tj. pochva praporcového listu se prodlužuje až počátek květu: prvé prašníky viditelné)

V průběhu období byl v okrese Litoměřice (Klapý, Křesín, Sedlec, Siřejovice, Slatina a Úpohlavy) pozorován všeobecný střední až silný výskyt **síťovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)**. Další střední výskyt byl pozorován v okrese Ústí nad Labem (Řehlovice, 23. 5.).

Aplikace listových fungicidů přichází v úvahu při šíření choroby do vyšších listových pater. Nejspíše to bude již ve fázi 30 DC (vzpřimování porostu), obvykle kolem fáze 32-39 DC (2. kolínko až poslední list) výjimečně při počínajícím metání. Za prahovou hodnotu pro nasazení fungicidu lze považovat stav, kdy 20-30% druhých až čtvrtých listů shora vykazuje napadení. Vzhledem k charakteru fungicidů povolených proti síťovité skvrnitosti ječmene lze přitom sčítat skvrny způsobené touto skvrnitosti a původcem spály ječmene.

První výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byl pozorován v okresech Děčín (Vilémov u Šluknova, 21. 5.) a Most (Havraň, 21. 5.). V okrese Děčín šlo zároveň o střední výskyt.

Ošetření porostu – viz síťovitá skvrnitost ječmene.

První výskyt larev **kohoutků (*Oulema* spp.)** byl pozorován v okrese Louny (Tuchořice, 23. 5.).

PŠENICE JARNÍ (RF 23 BBCH, tj. třetí odnož viditelná)

V okrese Louny (Hřivčice, 21. 5.) byl pozorován střední výskyt **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)**.

Chemickou ochranu provádíme především od končícího odnožování až po plný vývin posledního listu (fáze 29-39 DC), jestliže většina odnoží má výskyt padlí na některém z horních tří listů. Čím časnější je napadení, tím větší je riziko škod. Fungicidní ošetření se obvykle provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

JEČMEN JARNÍ (RF 23-32 BBCH, tj. třetí odnož viditelná až fáze 2. kolénka: 2. kolénko postižitelné, vzdálené min. 2 cm od 1. kolénka)

V okrese Česká Lípa (Sosnová u České Lípy, 22. 5.) byl pozorován první výskyt **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)**.

Ošetření porostu – viz pšenice jarní

První výskyt **síťovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** byl pozorován v okresech Litoměřice (Podlusky, 21. 5.) a Ústí nad Labem (Valtířov, 23. 5.) - v okrese Litoměřice šlo zároveň o výskyt silný. Ohniskový střední výskyt byl pozorován v okrese Liberec (Chrastava, 20. 5.) a plošné střední až silné výskyty byly pozorovány v okrese Louny (Blšany, Kaštice a Oploty, 23. 5., Telce a Vršovice u Loun, 21. 5.).

U infekce z osiva se první příznaky objevují již na klíčních pochvách (koleoptile) v podobě nenápadných světle hnědých proužků. Skvrny pak přecházejí na listové čepele v podobě podélných hnědých skvrn, které se zvětšují nebo splývají a často vykazují příčné proužky (síťování). U mladých listů bývá charakteristické síťování vidět jen v procházejícím světle. Koncem sloupkování a při metání bývají skvrny mnohem nápadnější, a při silném napadení celý list zasychá, avšak netřepí se jako u pruhovitosti ječné. V některých případech skvrny nemají charakteristické síťování. Může jít o specifickou formu patogena nebo o specifickou reakci odrůdy. Metání klasů není touto chorobou ovlivněno. Silně napadené rostliny však mohou mít zahnědlé špičky zrn a sníženou klíčivost.
Aplikace listových fungicidů přichází v úvahu při šíření choroby do vyšších listových pater. Nejspíše to bude již ve fázi 30 DC (vzpřimování porostu), obvykle kolem fáze 32-39 DC (2. kolínko až poslední list) výjimečně při počínajícím metání. Za prahovou hodnotu pro nasazení fungicidu lze považovat stav, kdy 20-30 % druhých až čtvrtých listů shora vykazuje napadení. Vzhledem k charakteru fungicidů povolených proti síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene lze přitom sčítat skvrny způsobené touto skvrnitosti a původcem spály ječmene.

První slabý výskyt **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** byl pozorován v okrese Ústí nad Labem (Valtířov, 23. 5.).

LUSKOVINY

BOB OBECNÝ (RF 15 BBCH, tj. 5. list vyvinutý)

V okrese Louny (Telce, 21. 5.) byl pozorován první slabý výskyt **hnědé skvrnitosti bobu (*Botrytis fabae*)**.

HRÁCH SETÝ (RF 13-34 BBCH, tj. 3. list se zálistky, úponek plně vyvinutý až 4. internodium viditelné)

V okrese Česká Lípa (Velký Grunov, 23. 5.) byl pozorován první výskyt **strupovitosti hrachu (*Ascochyta pisi*)**.

Zpočátku hojné, drobné (tečkovité), černohnědé, nekrotické skvrny. Později se skvrny dále zvětšují, splývají, přičemž dochází k hnědnutí a zasychání celých částí rostlin.
Používání zdravého, uznaného osiva. Osev hostitelských rostlin s 4-5 letými přestávkami. Volba odrůd, které v dané oblasti vykázaly odolnost. Podporovat rozklad rostlinných zbytků. Moření osiva je účinné jen částečně.

V okrese Litoměřice (Dolánky, 21. 5.) byl již při náhodném průzkumu pozorován výskyt dospělců **kyjatky hrachové (*Acyrthosiphon pisum*)**.

OLEJNINY

HOŘČICE POLNÍ (RF 11 BBCH, tj. 1. pravý list vyvinutý)

V okrese Louny (Orasice, 21 5.) byly pozorovány první slabé výskyty **dřepčíka zelného (*Phyllotreta nemorum*)** a **dřepčíka olejkového (*Psylliodes chrysocephala*)**.

ŘEPKA OZIMÁ (RF 63-69 BBCH, tj. asi 30 % květů na hlavním stonku kvete až konec květu)

První výskyt **bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*)** byl pozorován v okrese Liberec (Chrastava 14. 5.).

Drobný „komárek" z čeledi bejlomorkovitých (Cecidomyiidae). Dospělci jsou 1,2-2 mm dlouzí, podobní drobným muškám. Mají dlouhé nohy i tykadla, tmavou hruď porostlou šedými chloupky a načervenalý zadeček. Žlutobílé, beznohé a bezhlavé larvy dosahující délky 2 mm, sají na vnitřní stěně šešulí a na nezralých semenech. V okrajových částech porostů může bejlomorka kapustová spolu s krytonoscem šešulovým způsobit v některých letech až 50 % ztráty na výnosech. Uvnitř porostů nebývají ztráty vyšší než 10 %. Semena se scvrkávají a zasychají. Šešule jsou před začátkem zrání nažloutlé a zduřelé. Škodlivost se zvyšuje vypadáváním zdravých semen z předčasně puklých šešulí. Nejvíce jsou poškozovány okrajové části pozemků do hloubky 25-50 m.
Škodlivý výskyt je udáván při výskytu více jak 0,25 dospělce na jednu rostlinu. Chemickou ochranu je vhodné sloučit s ochranou proti krytonosci šešulovému.

První výskyt **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*)** byl pozorován v okrese Ústí nad Labem (Habrovany, 23. 5.).

Krytonosec šešulový svým žírem umožňuje napadení šešulí bejlomorkou kapustovou. Oba škůdci společně mohou způsobit až 50 % ztráty na výnosech semen, zvláště v teplých letech. Navíc požerky brouků přispívají k napadení rostlin houbovými chorobami.
Chemická ochrana proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti:
do BBCH 60 - práh škodlivosti 1 brouk/1 rostlina.
od BBCH 60 - práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/1 rostlina, při silném výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny.

První výskyt **pilatky řepkové (*Athalia rosae*)** byl pozorován v okresech Liberec (Chrastava 14. 5.) a Louny (Hřivčice, 21. 5.).

Porost se ošetřuje při výskytu jedné a více housenic v průměru na jednu rostlinu. Většinou postačuje ošetření ohnisek. Porosty se ošetřují jen za teplého a suchého počasí.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 15-35 BBCH, tj. vývoj prvních listů až plný prodlužovací růst)

První slabý výskyt **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** byl pozorován v okresech Litoměřice (Dolánky, 21. 5.) a Ústí nad Labem (Svádov, 23. 5.). U drobných pěstitelů v okrese Litoměřice byl pozorován všeobecně silný výskyt tohoto škodlivého organismu.

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4 x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.
Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5 000 larev na 1 ha.

ŘEPA CUKROVKA (RF 13-14 BBCH, tj. 3. list vyvinutý až 4 listy, 2. pár listů, vyvinuté)

První výskyt **dřepčíků (*Chaetocnema* spp.)** byl pozorován v okrese Liberec (Čtveřín, 21. 5.).

První výskyt vajíček **květilky řepné (*Pegomya hyoscyami*)** byl pozorován v okrese Litoměřice (Mlékojedy u Litoměřic 21. 5.).

PÍCNINY

TOLICE VOJTĚŠKA (RF 27 BBCH, tj. ukončení prodlužovacího růstu a počátek tvorby poupat - začátek butonizace)

V okrese Louny (Stradonice u Pátku, 21. 5.) byl pozorován první slabý výskyt **klopušky černé (*Adelphocoris seticornis*)**.

CHMEL (RF 26-33 BBCH, tj. šestý pár vedlejších výhonů viditelný, rostliny asi 1,5 m vysoké až rostliny dosáhly 30 % výšky drátu)

V nově založených porostech na okrese Louny bylo při náhodných průzkumech pozorováno **poškození a špatný vývoj mladých rostlin chmele**. Tento jev je přisuzován nevyrovnaným obsahům prvků v poškozených rostlinách.

V okrese Česká Lípa (Blíževedly, 23. 5.) byl na listech pozorován první výskyt **plísně chmele (*Pseudoperonospora humuli*)**.

Mladé výhony jsou menší, listy na nich jsou deformované, drobné. Na spodní straně napadených listů bývá povlak šedého mycelia houby. Na listech starších rostlin se tvoří nejdříve zelenožluté nepravidelné skvrnky, které rychle žloutnou a hnědnou, napadené pletivo zasychá. Napadené hlávky jsou otevřeny, listeny hnědě zbarvené.
Přímá ochrana se provádí na základě počtu klasovitých výhonů a počtu peronosporových skvrn na listech a podle signalizace postřiku při krátkodobé prognóze. Pro potřebu skutečného chemického ošetření zpracovává rámcovou signalizaci ochranných zásahů podle krátkodobé prognózy Chmelařský institut, s.r.o.

V okrese Litoměřice (Siřejovice, 21. 5.) byl pozorován první výskyt létavic **mšice chmelové (*Phorodon humuli*)**.

Při přemnožení působí zasychání listů chmele a chmelových šištic. Zasychání a odumírání vzrostného vrcholu a výhonů. Důsledkem je snižování asimilační plochy a znehodnocení chmelových šištic. Oslabování rostlin. Výnosové ztráty 1-10 %. Přenos viróz.
Je vhodná průběžná chemická ochrana, vždy na začátku tvorby kolonií larev mšic na rostlinách chmele (na spodní straně mladých, často nerozvitých listů, zejména na návětrné straně rostlin).

V okrese Louny (Počedělice, 21. 5.) byl pozorován střední výskyt **dřepčíka chmelového (*Psylliodes attenuatus*)**.

Ochranný zásah proti jarní generaci dřepčíka chmelového se doporučuje provést při zjištění střední intenzity napadení, tj. poškození (děrování) 5-10 % listové plochy.

OVOCNÉ DŘEVINY
Jádroviny

HRUŠEŇ (RF 69-71 BBA, tj. konec kvetení, všechny korunní lístky opadlé, velikost plodu pod 5 mm až velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

První výskyt **strupovitosti hrušně *(Venturia pirina)*** byl pozorován v okrese Liberec (Pěnčín, 21. 5.).

Ochrana a ošetření – viz strupovitost jabloně.

První slabý výskyt **rzivosti hrušně (*Gymnosporangium sabinae*)** byl pozorován u malopěstitelů v okrese Ústí nad Labem (Habrovany, 23. 5.).

Základem ochrany je dostatečná vzdálenost mezi oběma hostiteli (hrušněmi a jalovci), minimálně 150 m. Výskyt rzi tlumí převážná část přípravků doporučených k ošetření proti strupovitosti hrušně v období kvetení až krátce po odkvětu.

První výskyt **mer (*Cacopsylla* spp.)** byl pozorován v okrese Liberec (Pěnčín, 21. 5.).

JABLOŇ (67-71 BBA, tj. vadnutí květů, většina korunních lístků opadlá, až velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

První výskyt **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)** byl pozorován v okrese Louny (Želkovice, 23. 5.).

Bělavé moučnaté povlaky na letorostech, listech, květech a mladých plodech. Povlaky jsou tvořeny podhoubím, na němž se na konidioforech diferencují konidie. Padlí jabloňové je povrchový parazit, do pletiv hostitele pronikají haustoria, která zajišťují výživu houby. V důsledku poškození a odumírání povrchových buněk se postižené části zbarvují šedozeleně, dochází k redukci růstu a k deformacím až zasychání letorostů a listů. Na napadených plodech se projevuje nápadná síťovitá rzivost, která je patrná až do sklizně. Při sekundární infekci vyvinutých listů vznikají světle zelené neohraničené skvrny, obvykle jen s nenápadným porostem podhoubí, dochází k mírným deformacím listů.
Chemická ochrana je nezbytná především u náchylných odrůd na lokalitách pravidelného výskytu. Poprvé se ošetřuje v období těsně před, či na počátku sekundárního šíření choroby (1-2 týdny před květem) a dále dle potřeby až do července. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak (vhodnost podmínek pro šíření a skutečný výskyt) a možnosti použitého fungicidu (7-14 dnů). Převážná část fungicidů používaných proti strupovitosti jabloně je účinná také na padlí jabloňové.

Po intenzivních srážkách v minulém týdnu byly prováděny preventivní aplikace proti **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)**, přesto byly v okresech Chomutov (Jirkov, 21. 5.), Liberec (Svijanský Újezd, 21. 5.), Litoměřice (Klapý, 23. 5.), Louny (Želkovice 23. 5.) a Most (Vtelno, 21. 5.), pozorovány první příznaky výskytu této choroby na listech jabloní. Střední výskyt byl pozorován v okrese Litoměřice (Stráž nad Nisou a Střížovice, 21. 5.) u drobných pěstitelů. U této choroby je předpoklad dalšího rozvoje vlivem vysoké vlhkosti vzduchu, která je v tomto období vyšší než v minulých letech (podle měření v meteorologické budce ve Střížovicích na Liberecku).

Patogen napadá listy, květy a plody, zcela výjimečně i letorosty. Na obou stranách čepelí listů vznikají sazovité různě velké skvrny. Postižená místa nekrotizují a silně napadené listy opadávají. Obdobné skvrny i na květech a plodech. Silně napadené květy a malé plody opadávají. Na větších plodech různě velké a utvářené šedočerné skvrny, v důsledku nestejného růstu postižených a zdravých pletiv dochází k deformacím a praskání plodů. Následně jsou postižené plody napadány hnilobami.
Ochranu je možno provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekcí, příp. .jako kombinaci obou systémů. Při preventivní ochraně ošetřujeme průběžně po celou dobu nebezpečí primárních infekcí. Podle lokality a podmínek ošetřujeme od vyrašení do června, v intervalu 5 - 14 i více dní. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu (v období maximální intenzity růstu vývoj 2 - 3 listů týdně) a možnosti použitého fungicidu. Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí (od fenofáze růžového poupěte do cca 1- 2 týdnů po odkvětu). Racionální prevence zohledňuje důsledně průběh počasí. Za suchých period se neošetřuje a ošetří se až před předpokládanou změnou počasí (deštěm). Pokud nastane neočekávaný déšť (proběhne infekce) ošetříme kurativně. Při kurativní (postinfekční) ochraně ošetřujeme až po splnění podmínek pro infekci. Tento systém vychází z poznání vztahu mezi dobou ovlhčení, teplotou a infekcí (Mills, 1951, La Plant, Jones, 1980). K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, při důsledném dodržování doby kurativní účinnosti.

V okrese Litoměřice (Dobříň, 21. 5.) byl pozorován první výskyt housenek **bejlomorky jabloňové (*Dasineura mali*)** ve svinutých listech.

První nálet **klíněnky jabloňové (*Phyllonorycter blancardellus*)** do feromonových lapačů byl pozorován v okrese Louny (Libočany, 24. 5.). Střední výskyt byl pozorován v okrese Děčín (Malšovice, 20. 5. a 23. 5. a Březiny u Děčína, 20. 5. a 24. 5.).

Ošetření se doporučuje až po náletu 1 000 motýlů do feromonového lapače za týden.

V okrese Litoměřice (Dobříň, 21. 5.) byl pozorován první výskyt dospělců **listohloda ovocného (*Phyllobius pyri*)**.

První nálet **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** do feromonových lapačů byl pozorován v okresech Česká Lípa (Pavlovice u Jestřebí, 23. 5.), Děčín (Březiny u Děčína, 20. 5.), Chomutov (Jirkov, 21. 5.), Litoměřice (Klapý, 23. 5.), Louny (Libočany, 24. 5., Želkovice, 23. 5. a Židovice u Hnojnic, 20. 5.) a Most (Vtelno, 21. 5.), v okresech Most (Vtelno, 21. 5.) a Louny (Libočany, 24. 5. a Želkovice, 23. 5.) šlo zároveň o výskyt silný. V okrese Děčín (Malšovice) byl k 20. 5. pozorován výskyt silný a k 23. 5. výskyt střední. V okrese Liberec (Svijanský Újezd, 21. 5.) byl též pozorován výskyt střední.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 10. 5. do 15. 9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.
Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítýdenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

První nálet **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** do feromonových lapačů byl pozorován v okresech Děčín (Markvartice, 20. 5.), Liberec (Svijanský Újezd, 21. 5.), Most (Vtelno, 23. 5.) a Semily (Žernov, 21. 5.).

Sledování letu dospělců obaleče jabloňového do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 1. 5. do 15. 9.
Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7 - 12 dní po vrcholu letové vlny.

První nálet **obaleče pupenového (*Spilonota ocellana*)** do feromonových lapačů byl pozorován v okrese Semily (Žernov, 21. 5.).

První nálet **obaleče zahradního (*Archips podanus*)** do feromonových lapačů byl zaznamenán v okrese Most (Vtelno, 23. 5.).

První nálet **pilatky jablečné (*Hoplocampa testudinea*)** byl pozorován v okrese Liberec (Svijanský Újezd, 21. 5.), ve stejném okrese (Stráž nad Nisou 21. 5.) byl pozorován střední výskyt u drobných pěstitelů v zahradách.

Peckoviny

BROSKVOŇ (RF 71 BBA, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

U drobných pěstitelů v okrese Litoměřice je i nadále pozorován všeobecný střední výskyt **kadeřavosti broskvoní (*Taphrina deformans*)**, plošný výskyt byl pozorován i v okrese Semily (Turnovsko).

Pozdější ošetření, než v období těsně před květem, je v našich podmínkách zcela zbytečné.

MERUŇKA RF 71-72 BBA, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu až velikost plodu do 20 mm)

V okrese Louny (Želkovice, 23. 5.) byl zaznamenán první výskyt **obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*)** ve feromonovém lapači.

SLIVOŇ (RF 72 BBCH, tj. velikost plodu do 20 mm)

V okresech Litoměřice (Dobříň, 16. 5.) a Louny (Lahovice, 23. 5.) byly pozorovány první příznaky napadení **moniliniové spály slivoně (*Monilinia laxa*)**.

TŘEŠEŇ (RF 71 BBCH, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

V okrese Litoměřice (Slatina, 26. 5.) byl pozorován většinový **opad plodů** po větru a dešti - zřejmě špatné opylení v době květu.

V okrese Chomutov (Jirkov, 21. 5.) bylo zjištěno poškození listů při středním výskytu housenek **píďalky podzimní (*Operoptera brumata*)**.

Na jaře se pozorují požerky na mladých listech, květních poupatech, květech i plodech ovocných dřevin. V listech vykousané zpočátku drobné otvory, které se postupně zvětšují, až zůstávají jen silnější žebra.
Přímou chemickou ochranu doporučujeme při škodlivém výskytu housenek píďalky podzimní v jarním období, to je při výskytu 3 a více listožravých housenek ve stu květních nebo listových růžicích třešně. Následně doporučujeme nepřímou ochranu zaměřenou na mechanické hubení, o kmeni šplhajících, samiček píďalky podzimní pomocí lepidel a lepových pásů umístěných na kmenech stromů v období od první poloviny října do února.

VIŠEŇ (RF 71 BBCH, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu)

Na květech višní byl v okrese Most (Vtelno, 23. 5.) pozorován střední výskyt **moniliniové spály višní (*Monilinia laxa*)** a poškození listů a plodů při prvním výskytu housenek **píďalky podzimní (*Operophtera brumata*)**.

Ošetření proti moniliové spále se provádí, pokud jsou v době kvetení vhodné podmínky pro infekci (vlhké deštivé počasí a teploty pod 12 °C). Ošetřuje se na počátku kvetení a při dokvétání. Dojde-li ke změně počasí v průběhu kvetení ošetří se jedenkrát. Pozdější ošetření je v našich podmínkách neúčelné.

Drobné ovoce

JAHODNÍK (RF 73 BBCH, tj. jasně viditelná semena na květním lůžku)

V okrese Litoměřice (Nové Dvory u Doksan, 21. 5.) bylo pozorováno první, velmi slabé, poškození květů **květopasem jahodníkovým (*Anthonomus rubi*)**.

Po laboratorním rozboru bylo na výše uvedené lokalitě potvrzeno poškození rostlin **roztočíkem jahodníkovým (*Phytonemus pallidus*)**.

RYBÍZ (RF 72 BBCH, tj. vytvořeno 20 % plodů)

Zjištěn plošný slabý výskyt **septoriové skvrnitosti rybízu (*Mycosphaerella ribis*)**. v okrese Liberec (Čtveřín, 21. 5.), je zde předpoklad dalšího rozvoje.

Ochrana spočívá především v prevenci – volba vzdušné lokality a likvidace napadených a opadlých listů.

RÉVA VINNÁ (RF 53 BBCH, tj. květenství zřetelně viditelné)

V okrese Most (Čepirohy, 23. 5.) byl ve feromonových lapačích pozorován první výskyt motýlů **obalečíka jednopásného (*Eupoecilia ambiguella*)**.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 20. 4. do ukončení letu 2. generace (zpravidla do 15. 8.).
Ošetřuje se za 7-8 dní po vyvrcholení letu 1. nebo 2. generace. Proti 1. generaci se ošetřuje jen zcela výjimečně při malé násadě květenství (poškození mrazem, špatná diferenciace) a mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonových lapačích. Ošetření proti 2. generaci je účelné zpravidla tehdy, když se při začátku hromadného letu zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8 -10 dospělců obaleče jednopášého nebo obaleče mramorovaného v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu (za chladného, deštivého a větrného počasí), je možno ošetření proti 2. generaci zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

ZELENINA

ZELÍ (RF 13 BBCH, tj. 3. pravý list rozvinutý)

V okrese Ústí nad Labem (Svádov, 23. 5.) byl pozorován první a zároveň i střední výskyt **dřepčíka zelného (*Phyllotreta nemorum*)**.

OKRASNÉ DŘEVINY

V okrese Litoměřice (Žalhostice, 22. 5.) byly u drobných pěstitelů nalezeny četné kolonie **mšic (*Aphidoidea*)** na okrasných dřevinách, zejména pak na růžích.

BRSLENY

V okrese Louny (Postoloprty, 23. 5.) byla pozorována finální fáze ukončení přeletu druhé generace **mšice makové (*Aphis fabae*)**. Téměř 90 % okřídlených mšic opustilo svého zimního hostitele.

Ošetření se signalizuje u semenaček řepy při zjištění prvních larev mšice makové se základy křídel, u technické cukrovky při ukončení hlavního přeletu, tj. když 95 % okřídlených mšic opustilo brsleny.

OBECNĚ

Ve feromonovém lapači v okrese Louny (Žatec, 23. 5.) byl zachycen první výskyt **klíněnky jírovcové (*Cameraria ohridella*)**.

Za Oblastní odbor Louny zpracovali: Luboš Pomichálek
Ing. Aleš Janeček